

XVI TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine 1Mo 18, 1-10a)

Lugemine esimesest Moosese raamatust:

Sel ajal ilmutas Issand ennast Aabrahamile Mamre tammikus, kui ta istus telgi ukse ees kõige palavamal päevaajal. Ta tõstis oma silmad üles ja vaatas, ja ennäe, kolm meest seisid ta ees. Ja nähes neid, tõttas ta telgi ukse juurest neile vastu ja kummardas maani ning ütles: "Issand, kui ma sinu silmis armu leian, siis ära mine oma sulasest mööda! Toodagu nüüd pisut vett, peske jalgu ja nõjatuge puu alla! Ma toon palukese leiba, kinnitage südant, enne kui edasi lähete, kui juba kord olete oma sulase kaudu käimas!" Ja nemad vastasid: "Tee nõnda, nagu sa oled rääkinud!"

Ja Aabraham tõttas telki Saara juurde ning ütles: «Võta ruttu kolm mõõtu nisujahu, sõtku ja tee kooke!» Ja Aabraham jooksis karja juurde, võttis ühe noore ja ilusa vasika, andis poisi kätte ja see tõttas seda valmistama. Ja ta tõi võid, piima ja vasika, mis oli valmistatud, ja pani nende ette; ta ise seisis nende juures puu all, kui nad sõid. Siis nad küsisid temalt: "Kus su naine Saara on?" Ja ta vastas: "Seal telgis."

Siis üks neist ütles: "Ma tulen sinu juurde kindlasti tagasi aasta pärast samal ajal, ja vaata, su naisel Saaral saab olema poeg!"

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps15 ,2-3 4.5. R:15)

R: Issand, kes tohib olla külaline su telgis.

See, kes elab laitmatult ja on õiglane,
räägib tõtt oma südamest;
kes ei peksa keelt ega tee teisele kurja
ega laima oma ligimest.

R:

Kelle silmis on nurjatud põlgust väärt
kuid au sees need, kes kardavad Issandat;
kes annab vande enda kahjuks,
aga oma vannet ei murra.

R:

Kes ei anna oma raha laenuks
selleks, et kasu saada,

ega võta süütu vastu altkäemaksu.

Kes nii teeb, ei kõigu iialgi!

R:

(Teine lugemine Kl1 ,24-28)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast koloslastele:

Vennad, ma olen rõõmus oma kannatuste üle, mida ma teie hüvanguks olen talunud. Kristuse ihu - see on kiriku - pärast täidan ma oma maises elus tema kannatuste mõõdu, sest ma teenin kirikut selle ameti kaudu, mille Jumal on minu kätte usaldanud. Selles ametis viin ma Jumala Sõna teie juures täide, kui ma kuulutan teile sellest saladusest, mis oli varjul muistsete aegade põlvkondade eest, nüüd on aga pühadele ilmutatud. Sest Jumal tahtis neile näidata, kui rikkalikuks ja ülevaks on see saladus rahvaste seas saanud - Kristus on teie seas, temas on lootus ja kirkus ning teda me kuulutamegi, et manitseda iga inimest ja õpetada talle kõike tarkust, et kõiki koos Kristusega täiuslikkusele juhtida.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 1,14.12)

Halleluuja. Sõna on lihaks saanud ja elanud meie keskel.

Kõigile, kes teda vastu võtsid, andis ta väe saada Jumala lasteks. Halleluuja.

(Evangeelium Lk10 ,38-42)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal tuli Jeesus ühte küllasse. Ja üks naine, nimega Marta, võttis ta oma majas vastu. Martal oli õde, nimega Maarja, ja temagi istus Issanda jalgade ees ning kuulas tema kõnet. Aga Martal oli tegemist mitmesuguste talitamisestega. Siis tuli ta Jeesuse juurde ja ütles: "Kas sa ei hooli sellest, et minu õde laseb mul üksinda tööd teha, ütle talle ometi, et ta mind aitaks."

Issand vastas talle: "Marta, Marta, sa muretsed ja teed endale tüli paljude asjadega, kuid vaja on vähe, õieti vaid üht. Ja Maarja on parema osa valinud, ning seda ei võeta temalt ära."

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

"Dear Mr. President, come, take a walk with me..." - "Armas härra president, tule tee minuga üks jalutuskäik. Mida sa tunned, kui sa näed kodutuid tänaval; kelle poole sa palvetad, enne kui uinud; mida sa näed, kui vaatad peeglis..." Nii laulis poplaulja Pink 2006. aastal president George W. Bushi noorema poliitikat kritiseerides.

Ma ei ole temaga päris nõus, sest mida suudaks üks president? Mida suudab muuta üks inimene, kui jutt on nähtustest, mis on alati olnud ja mida ükski inimene ega isegi arvukad abiorganisatsioonid ei ole suutnud olematuks muuta?

Laulud väljendavad igatsust, on ajendatud kunstimeelest ja fantaasiast, kuid neil võib olla ka üpris negatiivne kasvatuslik mõju. Kui kunst rõhub ainult emotsioonidele ja sentsatsioonile, siis lihtsustab ta maailma ebaõiglaselt, justnagu oleks süüdlane kohe leitud ja patuoinas valmis, et karistust vastu võtta. Paraku on aga teada, et inimene, keda sageli ebakonstruktiivselt kritiseeritakse, kasvatab varsti paksu naha ja muutub lõpuks igasuguse kriitika vastu immuunseks. Sellepärast peab meie kriitika olema järjekindel, konstruktiivne, põhinema faktidele ja pakkuma välja ka omapoolseid lahendusi.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kujutagem ette, et me istume rahulikult oma kodus ja loeme raamatut, kui äkki koputatakse uksele, ning kui me selle avame, seisab meie lävel Ameerika president või Rooma paavst, dalai laama, või mõni maailmakuulus artist. Ilmselt jääks enamik meist sel hetkel tardunult seisma, teadmata, mida peaksime nüüd ütleva või tegema.

Kusagil alateadvuses mõistame ju, et teine on samasugune inimene nagu meie, vaatamata sellele, missugune on tema positsioon ühiskonnas või millist institutsiooni ta kehastab. Kuid hetkedel, kui inimene kohtub maailmakuulsustega, saab temagi justkui osaks ajaloost. Kohtumistest tähtsate inimestega räägitakse pärast uhkelt oma järeltulijaile, seda jäävad tihti tunnistama fotod või ajaleheartiklid, mille kaudu saavutab ka tavakodanik, nagu öeldakse, oma viisteist minutit kuulsust.

Kuulsused ise on enamasti ootamatute kohtumistega harjunud ja neil pole raske leida õigeid sõnu. Läbilõikeinimene aga ei pea sageli pingele vastu ja satub paanikasse. Stressile reageerib aga igaüks omamoodi, nagu see on näha ka tänasest evangeeliumist.

Tegelikult käituvad mõlemad, nii Marta kui Maarja, täpselt nii, nagu inimesed kuulsustega kokku puutudes on alati käitunud, ainult et kumbki erinevas äärmuses. Marta viskub paaniliselt, nagu oleks tema elu ohus, külaliste eest hoolitsema - õde Maarja jääb aga istuma nagu kivikuju ja õndsanaeratusena kuulsale külalisele suhu vahtima.

Ma usun, et kui Marta oleks ise Maarja juurde läinud ja teda appi palunud, ei oleks meil täna sellest kohtumisest midagi rääkida, sest Jeesusel poleks olnud mingit põhjust õdede käitumise suhtes seisukohta võtta. Kui aga Marta oli oma õe vastu nii-öelda näidisprotsessi alustanud, siis oli ka Jeesus sunnitud midagi ütleva. "Issand, kas sina ei hooli sellest, et minu õde laseb mul üksinda tööd teha - ütle talle ometi, et ta mind aitaks!"... See Marta etteheide ei olegi tegelikult Maarjale sihitud, vaid ta vaidlustab Jeesuse, oma aukülalise, käitumise. On imestusväärne, kui delikaatselt ja diplomaatiliselt Jeesus end selles olukorras väljendab.

Mõelgem korra: igaüks, kes on oma kodus külalisi vastu võtnud, teab, et külla ei tulda ainult võõrustamise või ainult suhtlemise pärast, pigem tuleb arvestada nii ühe kui teisega. Oleks ebaviisakas, kui perenaine vaid köögi ja elutoa vahet tormab ja tülitab külalist tüdimuseni küsimustega kuidas seemed maitsevad, kas liha oli piisavalt küps ja et millest kõigest küll peaks külaline veel ilmtingimata tükikese proovima. Niisamuti oleks aga sobimatu, kui külalisele ei pakuta üldse midagi, vaid ta pannakse aukohale istuma ning kõik kuulavad teda liikumatult, kuni kõneleja hääl muutub nii kähedaks, et ta peab endale ise köögist klaasi vett tooma.

Õed Marta ja Maarja esindavad suurepäraselt just neid kahte äärmuslikku võõrustamise viisi. Omal kombel sattus ka Jeesus nende kajas kahe tule vahele, nii nagu omal ajal tark kuningas Saalomon, kes pidi kohut mõistma kahe naise vahel: kummale kuulub elus ja kummale surnud laps. Saalomon oli sunnitud julmal kombel mängima tõelise ema tunnetele, et naiste reaktsioonist välja lugeda, kes on elusa lapse ema - kuid ka Saalomonil polnud kavatsust oma lapse kaotusest meeleheitelisse viidud naist tema ahastusvale eest karistada. Samamoodi manitseb ka Jeesus Martat pehmelt ja armastusväärset.

Armsad õed ja vennad, kindlasti on Marta ja Maarja lool meile ka igapäevaselt midagi öelda: seda, et külalistega ei sobi uhkustada, või siis kedagi endale ainult selleks külla kutsuda, et oma võõrustamiskunstiga muljet avaldada. Kuid pühakirjast loetud lool on ka teine, sügavam mõte: nimelt see, et materiaalne maailm koos oma askeldustega on kaduv, Jumala poole pööratud inimhing on igavene ja peab oskama oma mõtted suunata kõrgemale kui maised

eesmärgid.

Siiski teab igaüks ju omastki käest, kuidas mõtted lähevad vahel jumalateenistuse ajal uitama: näiteks tuleb meelde õlitamist vajav uksehing, või et auto tuleb viia ülevaatusele jms. Vahel tulevad nagu kiuste just missa ajal need kõige paremad ideed, kuidas muruniiduk ära parandada ja suitsu sisse ajav kamin jälle tõmbama panna - või siis päris ehtsalt Marta kombel, millega õhtul külalisi kostitada ja kuidas teisi majalisi tõhusamalt tööle utsitada. Kui me ennast niisugustelt mõtetelt tabame, siis saame end taas õigele teele tagasi aidata Jeesuse sõnade abil: "Marta, Marta, sa muretsed ja teed endale tüli paljude asjadega, kuid vaja on vähe, õieti vaid üht..." Aamen.